Zöldi László

Goebbels-szemelvények

A Harmadik Birodalom kultúrdiktátora, Joseph Goebbels naplót írt. A 450 oldalnyi könyv a nácizmus belülről való ábrázolása. Íme, néhány idézet belőle:

Hitlernek mindene megvan ahhoz, hogy király legyen. Született néptribun. A leendő diktátor.

1925. november 6.

Hitler mítoszának meg kell maradnia, mint egy kősziklának.

1929. november 22.

A németek létrehozzák a kultúrát, de az alkotni képtelen paraziták elragadják tőlük.

1930. február 4.

A sajtóférgek bizonyára azt gondolják, hogy egész nap sötét bosszúterveket szövünk. Ahogy Móricka a nemzeti szocializmust elképzeli.

1932. január 6.

Ha egyszer hatalomra kerülünk, megfizetünk ezeknek a hébereknek.

1932. január 7.

Szónoki és propaganda lendületünk mellett a sajtó az egyetlen fegyverünk.

1932. november 4.

Az ő propagandájuk annyira félénk, hogy alig lehet hallani. Most megmutatjuk nekik, mit lehet kezdeni az államigazgatás szervezetével, ha ért hozzá az ember.

1933. február 20.

A minisztérium nyers szerkezeti terve kész. Öt nagy osztályból áll majd, amelyek átfogják a rádiót, a sajtót, a filmet, a propagandát és a színházat.

1933. március 8.

A film csak akkor lehet egészséges, ha újra ráébred németségére.

1933. március 26.

Jó politikusnak, de rossz műpártolónak tartanak bennünket.

1933. április 11.

Nem vagyunk alkalmasak a hóhér szerepére. Nehéz kötelesség.

1934. július 4.

Mesés plakátok készültek. Főleg sikereink adatait ábrázolják. Én magam is sok szöveget írok.

1936. március 10.

Rendszabályok a párt szerepéről az olimpián. A pártnak a háttérben kell maradnia.

1936. június 26.

Ha vége az olimpiának, durvábbak leszünk.

1936. augusztus 8.

Heinz Rühmann panaszkodik, hogy zsidó felesége miatt problémái vannak. Segíteni fogok neki. Megérdemli. Igazán nagy színész.

1936. november 11.

A Nobel-díj átvétele németek számára ezentúl tilos.

1937. január 31.

A filharmóniánál ott van még néhány félzsidó. Megpróbálom kitenni őket. Nem lesz könnyű. Furtwängler mindenáron megpróbálja ott tartani őket.

1937. augusztus 2.

Azt tanácsolom a Führernek, hogy a lehető legrövidebb időn belül szüntesse meg a bírói függetlenséget.

1937. szeptember 10.

George Alexander szeretne elválni zsidó feleségétől. Úgy érzi, miatta mindenütt háttérbe szorítják. Se igent, se nemet nem mondok neki.

1937. október 12.

Nagyszabású politikai és nemzeti filmeket kell gyártani.

1938. január 14.

A vezető munkatársak listájáról eltávolítom a Frankfurter Zeitung két vétkes szerkesztőjét. Közülük az egyiket, aki félzsidó, le is tartóztattatom.

1938. január 27.

Aki valamire alkalmas, annak német vér folyik az ereiben.

1938. augusztus 22.

Kiadom az utasítást, hogy a zsidók számára tilos a színházak és a mozik látogatása.

1938. november 13.

A politikai viccet kiirtjuk.

1939. február 3.

Egy rendelettel korlátok közé akarom szorítani a modern társastáncok vadhajtásait.

1939. március 21.

A Führer elfogadja törvénytervezetemet, amely halálbüntetést irányoz elő a külföldi rádiók hallgatásáért.

1939. szeptember 2.

Általános tánctilalmat rendelek el. Mától más zene szól a rádióban is.

1940. május 11.

Fokozatosan leállítom a vígjátékok bemutatását.

1940. június 4.

A háború után gyorsan elintézzük a zsidókat.

1940. június 4.

Kiutasítottam az országból egy amerikai újságírót.

1940. június 23.

A Führer a propagandát a győzelem előkészítésére és kihasználására szánja.

1940. augusztus 14.

Keményen megdorgálom a Deutsche Allgemeine Zeitungot. Ha nem javul meg, lecserélem a szerkesztőséget.

1940. szeptember 19.

Az újságírók majdnem mindig galád férgek. Alig lehet valamit bizalmasan közölni velük.

1940. december 12.

Ravaszul írtam meg a cikket. Minden kiolvasható belőle, amit el akarunk hitetni az ellenséggel.

1941. június 12.

Annyi van már a rovásunkon, hogy győznünk kell, különben egész népünket, elsősorban bennünket, és mindazt, ami számunkra kedves, eltörlik a föld színéről.

1941. június 16.

Alapvető háborús feladatomnak tekintem, hogy a német lélek kovácsa legyek.

1941. december 19.

Szívesebben látok tíz zsidót koncentrációs táborban vagy sírban, mint szabadon.

1942. május 28.

A háború olyan szakaszába érkezett, hogy már nem engedhetjük meg magunknak, hogy mellébeszéljünk.

1943. január 21.

Akciót indítottam, hogy a kibombázott berlini művészek és színházi emberek gondoskodjanak a Berlinből evakuált lakosság kulturális ellátásáról.

1944. február 29.

A Führer igen becsüli Furtwänglert, aki a nemzeti ügyekben kifogástalanul viselkedett, ezt nem felejtjük el a háború után sem.

1944. március 4.

Az elmúlt két évben annyi balszerencse sújtott minket, hogy igazán megérdemelnénk már egy kis szerencsét.

1944. június 7.

A nép készségesen fel is áldozna mindent a hazáért, de meg kell neki mondani, hol és mikor teheti ezt.

1944. június 14.

A Führer korunk legnagyobb történelmi zsenije. Vele fogunk győzni, vagy hősi harcban elpusztulni.

1944. július 23.

A Führer tiszteletére a lakásban felakasztottam néhány jó minőségű festményt, ezekkel kapcsolatban hosszan beszél az elfajzott művészetről.

1944. december 4.

A munkába vetem magam. Ez még mindig a legjobb orvosság.

1945. március 5.

Lassan már valóban fel kell tenni az elkeserítő kérdést: hová vezet ez az egész.

1945. április 8.

Aki a hátországban tartotta a frontot

Goebbels balról érkezett a nemzeti szocialista pártba. Utálta a tőkéseket, mire azonban ellenzékiből kormánypárti politikus lett, megbarátkozott a tőkével, a miniszternek járó szolgálati villával és repülőgéppel. Kezdetben pártszervezőként jeleskedett, aztán Hitler rábízta a propaganda-ügyeket is, majd a szellemi élet irányítójává nőtte ki magát a náci Németországban.

Naplóírói szempontból legtermékenyebb időszaka 1943/44 volt, amikor már észrevette ugyan a válságjeleket, kiélhette azonban sokáig elfojtott katonai ösztöneit. Az első világháborúban ugyanis azért nem mehetett ki a frontra, mert egy gyermekkori paralízisből kifolyólag húzta a lábát, és alkalmatlannak (untauglichnak) nyilvánították. Sokáig azzal kellett beérnie, hogy katonás fegyelmet tartott a szellemi életben. A negyvenes években viszont végre kedvére írhatott a német hadsereg hadműveleteiről. S bár olykor érdekes összefüggéseket villantott fel, szűkebb érdeklődési köréből, a szellemi életből ekkor már alig emelhettem ki figyelemre méltó mozzanatokat. Arra korlátozta magát, hogy a harci szellemet tartsa ébren a hátországban.

Amíg nem gyakorolhatta a hatalmat, kedvenc jelzője a mesés volt. Vezető propagandistaként a fikciótól átigazolt a tényekhez; a történtek felnagyításával és kicsinyítésével foglalkozott. Ahogy közeledett a vég, úgy kurultak a bejegyzései, és az utolsó hetekre már csak töredékek maradtak a gondolataiból. Családjával Hitler berlini bunkerében rendezkedett be, és 1945. május elsején feleségével együtt ciánkálit vett be, előtte azonban megmérgezték mind a hat gyermeküket. Az öngyilkosságot Goebbels már nem tagadhatta el, és hősi tettnek sem állíthatta be.